

Nr 140.

Av herr **Johnsson** i Skoglösa m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjesskatt.

I propositionen nr 8 har Kungl. Maj:t föreslagit införande av en särskild nöjesskatt på biografbiljetter. Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit, att nöjesskatten för biografställning skall fördelas med tre fjärdedelar till staten och en fjärdedel till vederbörande kommun.

Nöjesskatten var ursprungligen en rent kommunal skatt. Då denna skatteform beslutades av riksdagen år 1919 tillerkändes varje kommun rätt att upptaga skatt å inom dess område anordnad nöjeställning. Däremot avlog riksdagen ett förslag om särskild avgift till staten vid vissa offentliga nöjeställningar. Sedermera väcktes vid flera riksdagar motioner med yrkanden om att nöjesskatten skulle helt förstatligas, vilka motioner dock icke vunno riksdagens bifall.

I proposition vid 1939 års riksdag föreslogs emellertid införande av statlig nöjesskatt. Förslaget motiverades då med statens behov av ökade inkomster. Propositionen bifölls, varjämte riksdagen begärde ytterligare utredning. På grundval av denna utredning beslöts vid 1940 års riksdag att nöjesskatten skall fördelas med hälften till staten och hälften till kommunerna. Även vid senare riksdagar ha motionsvägen yrkanden gjorts om helt förstatligande av nöjesskatten, men dessa yrkanden ha avslagits.

De skäl som anförts för den meningen, att nöjesskatten helt borde förstatligas, äga alltså giltighet. Det väsentligaste skälet är att nöjesskatten verkar mycket ojämnt kommunerna emellan. Denna ojämnhet framträder icke endast de olika landsbygdskommunerna emellan utan i än högre grad vid jämförelse mellan städer och större samhällen och den omkringliggande landsbygden. Inom dessa större samhällen torde huvudparten av de mera frekventerade nöjesetablissemangen vara förlagd, men en ganska stor del av de intäkter vederbörande samhälle erhåller i form av nöjesskatt härrör från avgifter, erlagda av den omkringliggande landsbygdsbefolkningen. Likaså torde en betydande del av avgifterna vid nöjeställningar på landsbygden erläggas av personer, framför allt ungdomar, som icke tillhöra den kommun, som får tillgodogöra sig intäkterna av nöjesskatten. Inom vissa kommuner förekomma icke skattebelagda nöjeställningar i någon större omfattning, varför invånarna i dessa kommuner söka sig till nöjeställningar i kringliggande kommuner.

Nöjesskatteintäkterna användas för att befrämja sociala och kulturella

ändamål, men det kan knappast försvaras, att en viss kommun får större möjligheter att tillgodose dessa ändamål endast därför att den inom sina gränser hyser inkomstbringande nöjesföretag.

Det framstår därför som rimligt att nöjesskattemedlen tillfalla staten. Om så sker uppstår den frågan huruvida dessa medel skola helt inlevereras till statsverket och upptagas i budgeten eller om de skola användas för vissa bestämda ändamål. Vi anse att de icke böra inflyta i budgeten utan användas för att ekonomiskt understödja landets kulturliv och särskilt kultursträvandena på landsbygden. Förra årets riksdag beslöt med anledning av väckta motioner skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning angående inrättande av en statens kulturfond. Motionärerna förutsatte, att statens andel av nöjesskattemedlen skulle tillfalla denna fond. Betydelsen av denna fond skulle givetvis ökas, om alla nöjesskattemedel framdeles kunde tillföras densamma. Därigenom skulle kulturlivets behov i deras helhet kunna tillgodoses och icke bara de kommuners, som nu ha den förmånen att kunna uppbära relativt stora intäkter av nöjesskatten. Fördelningen av nöjesskattemedlen skulle bli mera rättvis.

Beträffande den av Kungl. Maj:t i propositionen nr 8 föreslagna höjningen av nöjesskatten på biografställningar och dess användning ha vi inga erinringar att göra i annan mån än att nöjesskatten i enlighet med vårt resonemang härom helt bör tillfalla statsverket. Vi ansluta oss sålunda till Kungl. Maj:ts mening att intäkterna av nöjesskatt å biografställningar få användas för överbalansering av budgeten i avsikt att minska förefintligt köpkraftsoverskott.

Med anledning av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 8 måtte besluta, att nöjesskattemedlen helt skola tillfalla staten och användas för att befrämja landets kulturliv.

Stockholm den 21 januari 1948.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Sam. B. Norup.

Nils G. Hansson
i Skegrie.

Gustaf Svensson
i Vä.

P. J. Edberg.